

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2532 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง

กลุ่มแรกคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 จำนวน 50 คน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กลุ่มที่สอง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 1 คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 50 คน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ตัวอย่างประชากรกลุ่มแรก แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 25 คน กลุ่มย่อยกลุ่มแรก คือ กลุ่มที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง (A_1) และกลุ่มย่อยที่สอง คือ กลุ่มที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะทางอ้อม (B_1) ตัวอย่างประชากรกลุ่มที่สองแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 25 คน เช่นกัน กลุ่มย่อยกลุ่มแรก คือ กลุ่มที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง (A_2) และกลุ่มย่อยที่สอง คือ กลุ่มที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะทางอ้อม (B_2)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ศึกษา เอกสาร วารสาร และหนังสือเกี่ยวกับการสอนทักษะเขียน และการตอบสนองต่องานเขียน ตลอดจนศึกษาจุดประสงค์ของการสอนทักษะเขียน ในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรมัธยมศึกษาพุทธศักราช 2524 และในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะในระดับชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จากหลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์ ต่อจากนั้นจึงได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนวิชาทักษะเขียน I (อ.061) ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 แผน และแผนการสอนวิชาทักษะเขียน (English I HM 1103) ของชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 แผน และสร้างชุดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง โดยปรับจากชุดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการตรวจงานเขียนของจรัส อุบล (Charas Ubol 1981) จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และเจ้าของภาษา จำนวน 4 ท่าน ตรวจความถูกต้องของเนื้อหาและตัวภาษา ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำมาแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

ผู้วิจัยทำการทดลองสอนตัวอย่างประจำกรทั้ง 2 กลุ่ม ตัวอย่างประจำกรกลุ่มย่อยในกลุ่มเดียวกัน ได้รับการสอนด้วยแผนการสอนเดียวกัน แต่ได้รับการตรวจงานเขียนแตกต่างกัน กลุ่ม A_1 และ A_2 จะได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และกลุ่ม B_1 และ B_2 จะได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะทางอ้อม

ผู้วิจัยให้ผู้เรียนเขียนเรียงความ ตลอดภาคการศึกษารวมทั้งหมด 10 ชิ้น เมื่อผู้เรียนเขียนเรียงความแต่ละชิ้นเสร็จ ผู้วิจัยและผู้ช่วยนางานเขียนมาตรวจด้วยวิธีกาบ 2 แบบดังกล่าว เมื่อผู้วิจัยส่งงานเขียนที่ได้รับการตรวจแล้วคืนไป ผู้เรียนทุกคนทำการแก้ไขงานเขียนคืนให้ผู้วิจัย จากนั้นจึงนำงานแต่ละชิ้นไปติดคะแนน ผู้วิจัยเก็บคะแนนงานเขียนทุกชิ้น เมื่อครบ 10 ชิ้น นำไปหามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนทั้ง 10 ชิ้นของแต่ละคน จากนั้นนำมัชฌิมเลขคณิตของแต่ละคนไปหามัชฌิมเลขคณิตของกลุ่ม หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนระหว่าง กลุ่ม A_1 กับ B_1 และ A_2 กับ B_2 โดยใช้ค่าที่ (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ในการเปรียบเทียบความสามารถ ในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม

ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ในการเปรียบเทียบความสามารถ ในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบเนาะ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจงาน เขียนด้วยวิธีชี้แนะ โดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบเนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียน ที่ได้รับการตรวจงาน เขียนด้วยวิธีชี้แนะ โดยตรง (A_1) และของนักเรียนที่ได้รับการตรวจงาน เขียนด้วยวิธีชี้แนะทางอ้อม (B_1) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า นักเรียนกลุ่ม A_1 และ B_1 ที่เป็นตัวอย่างประชากร มีความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบเนาะ ไม่แตกต่างกัน แม้ว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนกลุ่ม A_1 จะสูงกว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนกลุ่ม B_1 และการกระจายของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนกลุ่ม B_1 มีมากกว่านักเรียนกลุ่ม A_1 ก็ตาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 เทคนิคที่ใช้ในการสอน เขียนเรียงความในการวิจัยครั้งนี้ คือ การสอนเขียนเรียงความแบบเนาะ ซึ่งในการสอนเขียนเรียงความแบบนี้ ทั้งเนื้อหาและโครงสร้างของภาษา ตลอดจนคำศัพท์ที่ต้องใช้ในการเขียนนั้น ได้มีการสอนและอภิปรายร่วมกัน ก่อนการเขียน รวมทั้งโครงสร้างภาษาที่ใช้ในระดับนี้ไม่ยากมากนัก ดังนั้นข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจึงมีไม่มาก หรือถ้ามีก็ไม่ยากจนเกินความสามารถที่ผู้เรียนจะแก้ไขได้เมื่อได้รับการชี้แนะจากผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นการชี้แนะ โดยตรงหรือชี้แนะ โดยอ้อม

1.2 ข้อบกพร่องในงานเขียนของผู้เรียนทั้งกลุ่ม A_1 และ B_1 มักเกิดจากความสะเพร่า เลินเล่อ ความเคยชินในการเขียน และการทำงานโดยไม่ตรวจทาน มากกว่าเกิดจากความไม่รู้ ดังนั้นเมื่อผู้สอนแนะจุดที่ผิดให้ ไม่ว่าจะด้วยการชี้แนะแบบใด ผู้เรียนจึงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

1.3 ในการทดลองครั้งนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ใช้วิธีที่ได้ได้ในการแก้ไขข้อบกพร่องในงานเขียน เพราะถือว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการเขียน ผู้เรียนสามารถค้นคว้าจากตำราเรียน หรือปรึกษาหารือกับเพื่อนได้ และเนื่องจากผู้เรียนเรียนเรื่องเดียวกัน เขียนเรื่องเดียวกัน และมีระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษใกล้เคียงกัน การปรึกษาหารือทั้งในกลุ่มเดียวกันหรือระหว่างกลุ่ม จึงทำได้โดยง่ายและมีประสิทธิภาพ ผลก็คือผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม สามารถแก้ไขงานเขียนได้ดีและถูกต้องไม่แตกต่างกันมากนัก

1.4 ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มรู้สึกว่าการตรวจงานเขียนของตนได้รับเกียรติมาก และสนุกที่ได้ทำงานเพราะได้ใช้ความคิด และมีโอกาสได้คะแนนสูง เนื่องจากผู้สอนประเมินผลหลังจากผู้เรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ความรู้สึกเช่นนี้กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งใจทำงาน และทำงานได้ดีใกล้เคียงกัน

1.5 ในการทดลองครั้งนี้เห็นการตอบสนองต่อข้อบกพร่องในด้านกลไกการเขียน และกฎไวยากรณ์ การแก้ไขข้อบกพร่องในด้านนี้ทำได้ไม่ยากนัก เมื่อผู้สอนชี้แนะข้อบกพร่องให้ ไม่ว่าจะโดยการใช้อธิบายโดยตรงหรือทางอ้อม ซึ่งตรงกับสิ่งที่ นิน่า แดนสกี ซิว (Nina Dansky Ziv 1982: 3004-A) ค้นพบในงานวิจัยว่า ข้อบกพร่องด้านกลไกการเขียน และกฎไวยากรณ์ที่ไม่ยากนัก ผู้เรียนสามารถแก้ไขด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง เพียงแต่ผู้สอนชี้แนะให้ว่าบกพร่องที่จุดใดเท่านั้น

ถึงแม้ว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของทั้ง 2 กลุ่ม จะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่ม A_1 นั้นสูงกว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่ม B_1 และยังมีการกระจายน้อยกว่าอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจงานโดยใช้อธิบายโดยตรงนั้น ช่วยให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดได้ถูกเรื่องและถูกต้องมากกว่า การตรวจงานโดยใช้อธิบายทางอ้อม นอกจากนี้การตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วกว่า และเข้าใจข้อบกพร่องได้ดีกว่า และทำผิดในครั้งต่อไปน้อยลง

2. จากการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะ ของนักศึกษาระดับปีที่ 1 พบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักศึกษาระดับปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง (A_2) และ

ของนักศึกษาที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะทางอ้อม (B_2) ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า นักศึกษากลุ่ม A_2 และ B_2 ที่เป็นตัวอย่างประชากรมีความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะไม่แตกต่างกัน แม้ว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการงานเขียนของนักศึกษากลุ่ม A_2 จะสูงกว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักศึกษากลุ่ม B_2 และการกระจายของคะแนนของนักศึกษากลุ่ม B_2 มีมากกว่าของนักศึกษากลุ่ม A_2 ก็ตาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 เทคนิคที่ใช้ในการสอนเขียนเรียงความในการวิจัยครั้งนี้คือ การสอนเขียนเรียงความแบบแนะ ในการสอนเขียนเรียงความแบบนี้ ทั้งเนื้อหาของเรื่อง และโครงสร้างของภาษา ตลอดจนคำศัพท์ที่ต้องใช้ในการเขียนนี้ ได้มีการสอนและอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนก่อนการเขียน รวมทั้งโครงสร้างของภาษาที่ใช้ในระดับนี้ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนมาแล้ว จึงไม่ยาก ดังนั้นข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจึงมีไม่มาก หรือมีก็ไม่ยากจนเกินความสามารถที่ผู้เรียนจะแก้ไขได้เมื่อได้รับการชี้แนะจากผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นการชี้แนะโดยตรงหรือชี้แนะทางอ้อม

2.2 ข้อบกพร่องในงานเขียนของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม A_2 และ B_2 มักเกิดจากความสะเพร่า เส้นเลื้อย ความเคยชินในการเขียน และการทำงานโดยไม่ตรวจทาน มากกว่าเกิดจากความไม่รู้ ดังนั้นเมื่อผู้สอนแนะจุดที่ผิดให้ ไม่ว่าจะด้วยการชี้แนะแบบใด ผู้เรียนจึงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

2.3 ในการทดลองครั้งนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้วิธีใดก็ได้ ในการแก้ไขข้อบกพร่องในงานเขียน เพราะถือว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการเขียน ผู้เรียนสามารถค้นคว้าจากตำราเรียน หรือปรึกษาหารือกับเพื่อนได้ และเนื่องจากผู้เรียนเรียนเรื่องเดียวกัน เขียนเรื่องเดียวกัน และมีระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษใกล้เคียงกัน การปรึกษาหารือทั้งในกลุ่มเดียวกันหรือระหว่างกลุ่ม จึงทำได้โดยง่ายและมีประสิทธิภาพ ผลก็คือผู้เรียนทั้งสองกลุ่มสามารถแก้ไขงานเขียนได้ดีและถูกต้องไม่แตกต่างกันมากนัก

2.4 ผู้เรียนมีเวลาในแต่ละคาบมาก เพราะคาบหนึ่ง ๆ กินเวลา 1 ชั่วโมง 15 นาที ผู้เรียนจึงเขียนเรียงความแต่ละเรื่องยาว และมีจำนวนคำมาก เมื่อได้แก้ไขข้อบกพร่องซึ่งทั้งสองกลุ่มทำได้ดีพอ ๆ กันแล้ว จำนวนข้อบกพร่องที่เหลืออยู่มีน้อย เมื่อนำมาคิดคะแนนแล้วคะแนนของทั้งสองกลุ่มจึงใกล้เคียงกัน และเนื่องจากเวลาในแต่ละคาบมีมานาน ผู้เรียนจึงมีเวลาในการแก้ไขงานมาก ผู้เรียนจึงไม่ต้องรีบร้อน ทำให้แก้ไขงานได้ละเอียดรอบคอบขึ้นและถูกต้องมากขึ้น

2.5 ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มรู้สึกว่าการตรวจงานเขียนที่ตนได้รับนั้นท้าทาย และสนุกที่ได้ทำงาน เพราะได้ใช้ความคิดและมีโอกาสได้คะแนนสูง เพราะผู้สอนประเมินผลหลังจากผู้เรียนแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว จึงทำให้ผู้เรียนตั้งใจทำงาน และทำงานได้ดีใกล้เคียงกัน

2.6 ในการทดลองครั้งนี้เห็นการตอบสนองต่อข้อบกพร่องในด้านกลไกการเขียน และกฎไวยากรณ์ การแก้ไขข้อบกพร่องในด้านนี้ทำได้ไม่ยากนัก เมื่อผู้สอนชี้แนะข้อบกพร่องให้ไม่ว่าจะโดยการชี้วิธีแนะโดยตรงหรือทางอ้อม ซึ่งตรงกับที่ นิน่า แตนสกี ชิฟ (Nina Dansky Zip 1982: 3004) ค้นพบ นั่นก็คือ ข้อบกพร่องด้านกลไกการเขียน และกฎไวยากรณ์ที่ไม่ยากนัก ผู้เรียนสามารถแก้ไขด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง เพียงแต่ครูแนะให้ว่าบกพร่องที่จุดใดเท่านั้น

ถึงแม้ว่าค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของทั้ง 2 กลุ่มจะไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่ม A_2 นั้นสูงกว่า ค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่ม B_2 และยังมี การกระจายน้อยกว่าอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจงานโดยใช้วิธีชี้แนะโดยตรงนั้น ช่วยให้ผู้เรียนแก้ไขข้อบกพร่องได้ถูกเรื่อง และถูกต้องมากกว่าการตรวจงานโดยใช้วิธีชี้แนะทางอ้อม นอกจากการตรวจงานด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง ทำให้ผู้เรียนที่ได้รับการตรวจงานด้วยวิธีนี้ เรียนรู้ได้เร็วกว่าและดีกว่า เข้าใจข้อบกพร่องได้ดีกว่า และกระทำผิดในครั้งต่อไปน้อยลง

3. จากการเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง (A_1) และวิธีชี้แนะทางอ้อม (B_1) พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนั้นค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะของทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับสูง แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เหมาะกับเทคนิคการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม

4. จากการเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะ ของนักศึกษาระดับปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง (A_2) และวิธีชี้แนะทางอ้อม (B_2) พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะของทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับสูง แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 เหมาะกับเทคนิคการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม

5. จากข้อ 3 และข้อ 4 สรุปได้ว่า ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถภาษาอังกฤษต่างกัน เหมาะกับเทคนิคการตรวจงานเขียนไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พอจะสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรส่งเสริมครูใหม่ทักษะการสอนเขียนที่มีประสิทธิภาพ เช่น จัดอบรมครูในโรงเรียน หรือส่งไปอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนเขียน และการตอบสนองต่องานเขียน เพื่อปรับปรุงวิธีการสอนทักษะเขียน และวิธีตอบสนองต่องานเขียนของครู

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

1. จากการวิจัยพบว่า การตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบแนะไม่แตกต่างกัน ดังนั้นในการตรวจงานเขียน ผู้สอนควรใช้การตรวจงานเขียนทั้ง 2 วิธี โดยใช้การตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง กับข้อบกพร่องที่ค่อนข้างยาก และใช้การตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะทางอ้อมกับข้อบกพร่องที่ค่อนข้างง่าย

2. ผู้สอนควรให้โอกาสผู้เรียนแก้ไขงานก่อน แล้วจึงประเมินผลในงานเขียนครั้งที่สอง เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติต่อการเขียนดีขึ้น ไม่กลัวการเขียน เห็นว่า การเขียนเป็นสิ่งสนุกและท้าทาย ช่วยให้ผู้เรียนมีกำลังใจ เกิดความกระตือรือร้นและขวนขวายที่จะทำงานให้ได้ดีที่สุด และถูกต้องมากที่สุด

3. ผู้สอนควรใช้วิธีชี้แนะในการตรวจงานเขียน ไม่ว่าจะป็นวิธีชี้แนะโดยตรง หรือวิธีชี้แนะทางอ้อม เพราะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความคิดในการแก้ไขข้อบกพร่องด้วยตนเอง ทั้งยังเป็นการพัฒนานิสัยในการตรวจงานเขียนด้วย

4. ในการตรวจงานเขียนนั้น นอกจากผู้สอนจะชี้แนะข้อบกพร่องแล้ว ควรชมเชย ให้กำลังใจ ในจุดดีของงานของผู้เรียนด้วย
5. ผู้สอนควรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนเขียน และวิธีตอบสนองต่องานเขียน เพื่อนำเทคนิคการสอนเขียน และวิธีการตอบสนองต่องานเขียนมาใช้ในการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่มีความสามารถภาษาอังกฤษในระดับเดียวกัน ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรงและวิธีชี้แนะทางอ้อม โดยใช้เทคนิคการสอนเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบควบคุม (controlled composition) แบบแนะ (guided composition) และแบบอิสระ (free composition)
2. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่มีความสามารถภาษาอังกฤษในระดับสูง (advanced learners) ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม โดยใช้เทคนิคการสอนเขียนเรียงความแบบอิสระ (free composition)
3. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียนในระดับเดียวกัน ที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษสูง ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม เพื่อศึกษาว่า วิธีการตรวจงานเขียนแบบใดเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษสูง
4. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียนในระดับเดียวกัน ที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ ที่ได้รับการตรวจงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะโดยตรง และวิธีชี้แนะทางอ้อม เพื่อศึกษาว่าวิธีการตรวจงานเขียนแบบใด เหมาะกับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ